

In hoeverre kan van een alimentatiegerechtigde worden geveerd dat hij inteert op zijn vermogen?

Hof 's-Hertogenbosch 04-02-2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:328

Instantie

Hof 's-Hertogenbosch

Datum

4 februari 2021

Magistraten

Mrs. C.D.M. Lamers, C.A.R.M. van Leuven, H.A.M.W. Erven

Zaaknummer

200.277.634_01

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

JCDI

JCDI:ADS269297:1

Vakgebied(en)

Personen- en familierecht / Alimentatie

Personen- en familierecht / Huwelijk, relaties en echtscheiding

Personen- en familierecht (V)

Brondocumenten

ECLI:NL:GHSHE:2021:328, Uitspraak, Hof 's-Hertogenbosch, 04-02-2021

Wetgeving

Art. 1:156 BW

Essentie

Partneralimentatie.

In hoeverre kan van een alimentatiegerechtigde worden geveerd dat hij inteert op zijn vermogen?

Samenvatting

Het in 1989 tussen partijen gesloten huwelijk is in 2012 door echtscheiding ontbonden. In hun echtscheidingsconvenant, dat onderdeel uitmaakt van de echtscheidingsbeschikking, zijn partijen overeengekomen dat de man aan de vrouw een bijdrage in de kosten van levensonderhoud dient te voldoen van € 1.133 per maand voor een periode van 12 jaar, met een (beperkte) mogelijkheid van tussentijdse wijziging.

In eerste aanleg heeft de man verzocht om de partneralimentatie te wijzigen naar een bedrag van € 300 per maand.

Aanleiding voor het wijzigingsverzoek was het feit dat de vrouw met ingang van 1 augustus 2018 een inkomen ontvangt van € 429,29 netto per maand in verband met de verevening van het pensioen van de man. De rechtbank heeft dit verzoek afgewezen. In hoger beroep heeft de man de behoefte van de vrouw ter discussie gesteld door aan te voeren dat van de vrouw kan worden geveerd dat zij inteert op haar vermogen.

Hof: Het hof volgt de rechtbank niet in de algemene regel zoals door de rechtbank geformuleerd, te weten dat uit de uitspraak van de Hoge Raad van 12 december 2008 volgt dat in zijn algemeenheid van een alimentatiegerechtigde niet kan worden geveerd dat deze inteert op aanwezig vermogen.

De vrouw heeft in 2011 en 2015 ruim € 120.000 verkregen ten titel van verdeling en in 2019 uit de nalatenschap een bedrag van € 109.577. Zij is na de echtscheiding bij haar moeder gaan wonen zonder dat zij, ook nadat haar moeder naar een verzorgingshuis ging, enig bedrag ter zake huur aan haar moeder heeft betaald. Die situatie heeft geduurd tot (groot) 2019. In die periode heeft de man de overeengekomen partneralimentatie betaald en is de vrouw deze blijven ontvangen. Voorts zijn de inkomsten van de vrouw vanaf 10 juli 2018 in verband met de pensioenverevening met € 430 netto per maand toegenomen. Het hof leidt hieruit af dat de vrouw onder die omstandigheden haar vermogen over de jaren 2012 tot 2019 heeft kunnen laten toenemen. Van de vrouw kan geveerd worden dat zij inteert op het uit de nalatenschap van haar

Verwant oordeel

Zie ook:

- HR 12 december 2008, ECLI:NL:HR:2008:BF7412, *RFR* 2009/16: of van de alimentatiegerechtigde kan worden geveerd dat hij inteert op zijn vermogen, hangt af van de omstandigheden van het geval;
- Hof Arnhem-Leeuwarden 18 februari 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:1598, *EB* 2021/40: hof houdt bij bepaling draagkracht man rekening met (rendement uit) vermogen; man moet desnoods de kantonrechter verzoeken om het bewind (gedeeltelijk) op te heffen vanwege zijn alimentatieverplichting;
- Hof Arnhem-Leeuwarden 20 februari 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:1463: van de vrouw mag verwacht worden dat zij met (inkomen uit) vermogen voor een deel in haar eventueel aanvullende behoefte zal voorzien en voor zover nodig inteert op dat vermogen;
- Hof Arnhem-Leeuwarden 6 februari 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:1026: de vrouw kan geacht worden om middels rendement uit vermogen geheel in haar eigen behoefte te voorzien;
- Hof Den Haag 17 juli 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:1961, *RFR* 2020/7: vrouw is in staat om in haar eigen levensonderhoud te voorzien door middel van het interen op haar vermogen;
- Hof Den Haag 28 november 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:3350: vrouw kan volledig in haar behoefte voorzien rekening houdende met haar verdien capaciteit alsmede met het vermogen waarop zij kan interen;
- Hof Den Haag 19 september 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:2622, *EB* 2019/4: de vrouw kan in haar eigen levensonderhoud kan voorzien door te werken, het rendement op haar vermogen en zo nodig het interen op dat vermogen;
- Hof 's-Hertogenbosch 14 februari 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:522: de vrouw kan geacht kan worden in haar aanvullende behoefte te voorzien met het rendement en het interen op haar vermogen.

Zie anders:

- HR 26 november 1999, ECLI:NL:PHR:1999:AD3115, *NJ* 2000/329: van de vrouw kan niet worden geveerd dat zij inteert op haar vermogen, nu zij niet over een pensioenvoorziening beschikt;
- Hof Arnhem-Leeuwarden 11 augustus 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:6394, *EB* 2020/83: bij een huwelijk met uitsluiting van elke gemeenschap van goederen past niet dat de alimentatieplichtige ten gunste van de alimentatiegerechtigde zou moeten interen op zijn vermogen, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Wenk

Het oordeel waarbij de rechtbank tot de conclusie kwam dat uit de beschikking van de Hoge Raad van 12 december 2008 (zie onder 'Zie ook') zou moeten worden afgeleid dat in zijn algemeenheid van een alimentatiegerechtigde niet kan worden geveerd dat deze inteert op aanwezig vermogen, berust op een foutieve lezing van die beschikking. De Hoge Raad oordeelde immers letterlijk dat de klacht dat het hof zou hebben miskend dat het wettelijk uitgangspunt is dat niet kan worden geveerd dat door de alimentatiebehoefte wordt ingeteerd op het vermogen, berust op een onjuiste rechtsopvatting omtrent het wettelijk uitgangspunt. De beantwoording van de vraag of van de alimentatiegerechtigde kan worden geveerd dat hij inteert op zijn vermogen, hangt af van de omstandigheden van het geval, aldus de Hoge Raad.

Uit de gepubliceerde rechtspraak volgt dat van alimentatiegerechtigden met vermogen in veel gevallen geveerd kan worden dat zij daarop interen om in hun huwelijksgelateerde behoefte te voorzien. In het merendeel van de zaken vindt een calculatie plaats van verdien capaciteit, waarna wordt beoordeeld met welk bedrag en hoe lang moet worden ingeteerd op het vermogen om in de aanvullende behoefte te voorzien. Het is dus zaak om als alimentatieplichtige te concretiseren met welk bedrag en gedurende welke termijn de alimentatiegerechtigde zou moeten interen op haar vermogen en waarom dit van haar geveerd kan worden. Daarbij is van belang te realiseren dat uit eerdere rechtspraak van de Hoge Raad (zie onder 'Zie anders') volgt dat de behoefte aan een oudedagsvoorziening zich kan verzetten tegen het interen op vermogen. Naast de vraag of van een alimentatiegerechtigde kan worden geveerd dat zij inteert op haar vermogen, kan ook de vraag worden opgeworpen in hoeverre dit van de alimentatieplichtige kan worden verlangd. Het Hof Arnhem-Leeuwarden oordeelde in zijn uitspraak van 18 februari 2021 (zie onder 'Zie ook') dat van de man geveerd kan worden dat hij het rendement op zijn vermogen aanwendt om in zijn onderhoudsverplichting jegens de vrouw te voorzien, waarbij hij desnoods op dit vermogen zou kunnen interen. De man had betoogd dat hij niet over dat vermogen en rendement kan beschikken, nu dit onder bewind is gesteld van zijn ouders. Hij vond met dit argument echter geen gehoor bij het hof, dat erop wees dat de man desnoods de kantonrechter kan verzoeken om het bewind (gedeeltelijk) op te heffen vanwege zijn alimentatieverplichting – zoals hij in het verleden ook had gedaan om de verschuldigde vermogensbelasting te kunnen voldoen. Overigens oordeelde datzelfde hof in 2020 (zie onder 'Zie anders') nog dat bij een huwelijk met uitsluiting van elke gemeenschap van goederen niet past dat de alimentatieplichtige ten gunste van de alimentatiegerechtigde zou moeten

interen op zijn vermogen, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Partij(en)

Beschikking inzake

[De man], verzoeker in hoger beroep, advocaat mr. Ph. van Kampen te Goes,
tegen

[Bewindvoerder], h.o.d.n. [handelsnaam], in haar hoedanigheid als bewindvoerder over de (toekomstige) goederen van:
[De vrouw], hierna te noemen: de bewindvoerder, verweerster in hoger beroep, advocaat mr. J.A. Scanlan te Roosendaal.

Uitspraak

Hof:

1. Het verloop van het geding in eerste aanleg

Het hof verwijst voor het verloop van het geding in eerste aanleg naar de beschikking van de rechtbank Zeeland-West-Brabant (Middelburg) van 7 februari 2020, uitgesproken onder het hierboven genoemde zaaknummer.

2. Het geding in hoger beroep

2.1.

De man is op 1 mei 2020 in hoger beroep gekomen van de voormelde beschikking van 7 februari 2020.

2.2.

De vrouw heeft op 7 juli 2020 een verweerschrift ingediend.

2.3.

Het hof heeft voorts kennisgenomen van:

- het proces-verbaal van de mondelinge behandeling in eerste aanleg met bijlagen d.d. 20 december 2019, ingekomen op 1 juli 2020;
- een journaalbericht van de zijde van de vrouw van 26 november 2020 met bijlage, ingekomen op 27 november 2020.

2.4.

De mondelinge behandeling heeft op 8 december 2020 plaatsgevonden. Partijen zijn in persoon verschenen, bijgestaan door hun advocaten.

2.5.

Tijdens de mondelinge behandeling heeft de man pleitaantekeningen overgelegd.

3. De feiten

3.1.

Het hof gaat uit van de door de rechtbank vastgestelde feiten voor zover daartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Onder meer staat het volgende vast.

3.2.

Partijen zijn op 19 mei 1989 te [plaats] gehuwd.

Bij beschikking van de rechtbank 's-Hertogenbosch van 20 januari 2012 is tussen partijen de echtscheiding uitgesproken. Deze beschikking is op 13 februari 2012 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Het door partijen op 16 november 2011 ondertekende echtscheidingsconvenant maakt deel uit van deze beschikking.

Partijen zijn, voor zover thans van belang, een door de man aan de vrouw te betalen bijdrage in de kosten van levensonderhoud (hierna ook: partneralimentatie) overeengekomen van € 1.133,- per maand. De partneralimentatie is overeengekomen voor een periode van 12 jaar, derhalve tot 13 februari 2024, met een (beperkte) mogelijkheid van tussentijdse wijziging.

Ingevolge de wettelijke indexering bedraagt de partneralimentatie met ingang van 1 januari 2018 € 1.230,28 per maand en met ingang van 1 januari 2020 € 1.324,85 per maand.

4. De omvang van het geschil

4.1.

Bij de bestreden beschikking is het verzoek van de man om de in het echtscheidingsconvenant overeengekomen en in het dictum van de echtscheidingsbeschikking opgenomen partneralimentatie te wijzigen zodanig dat de man met ingang van 1 augustus 2018 maandelijks aan de vrouw een partneralimentatie dient te betalen van € 300,- per maand, afgewezen.

4.2.1.

De grieven van de man zien op de behoefte van de vrouw, in het bijzonder met betrekking tot de omstandigheid dat van de vrouw kan worden geveerd dat zij inteert op haar vermogen. Voorts heeft de man gesteld dat de draagkracht van partijen dient te worden berekend en dat een jus-vergelijking dient te worden gemaakt, er van uitgaande dat de vrouw dient in te teren op haar vermogen.

4.2.2.

De man heeft verzocht de bestreden beschikking te vernietigen en, opnieuw rechtdoende, alsnog het echtscheidingsconvenant d.d. 16 november 2011 tussen partijen overeengekomen en bij de beschikking van de rechtbank van 20 januari 2012 vastgestelde verplichting tot bijdragen in het levensonderhoud van de vrouw te wijzigen in die voege dat de man met ingang van 1 augustus 2018 maandelijks aan de vrouw dient te betalen een partneralimentatie van € 300,- per maand, althans een zodanig lager bedrag vast te stellen en met ingang van een zodanig tijdstip als het hof juist acht, en de door het hof te geven beschikking uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, alle kosten rechtens.

4.3.

De vrouw heeft verzocht de man in zijn primaire en subsidiaire verzoeken in hoger beroep niet-ontvankelijk te verklaren, althans hem deze te ontzeggen als ongegrond en onbewezen.

5. De motivering van de beslissing

Wijziging van omstandigheden

5.1.

Tussen partijen is niet in geschil dat er sprake is van een wijziging van omstandigheden nu de vrouw sinds 1 augustus 2018 een inkomen ontvangt van € 429,29 netto per maand in verband met de verevening van het pensioen van de man. Deze wijziging van omstandigheden leidt ertoe dat de door de man te betalen partneralimentatie opnieuw moet worden berekend.

Huwelijksgerelateerde behoefte van de vrouw

5.2.

Uit de stukken en het verhandelde tijdens de mondelinge behandeling is gebleken dat de behoefte van de vrouw tussen partijen evenmin in geschil is. In 2011 hebben partijen de behoefte van de vrouw gesteld op € 1.525,- netto per maand. Analoog aan de wettelijke indexering bedraagt de behoefte met ingang van 1 januari 2018 € 1.677,46 netto per maand en met ingang van 1 januari 2021 € 1.806,40 per maand.

De behoefte van de vrouw

5.3.1.

De man heeft het navolgende gesteld. De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat dat uit de uitspraak van de Hoge Raad van 12 december 2008 (ECLI:NL:HR:2008:BF7412) volgt dat in zijn algemeenheid van een alimentatiegerechtigde niet kan worden geveerd dat deze inteert op aanwezig vermogen. De man is van mening dat de Hoge Raad juist heeft overwogen dat het van de omstandigheden van het geval afhangt of van degenen die vaststelling van een partneralimentatie verzoekt, kan worden geveerd dat hij inteert op zijn vermogen. De vrouw beschikte, kort na de echtscheiding, al over een substantieel vermogen van ruim € 120.000,- in verband met de verdeling van de huwelijksgemeenschap en na verkoop van de voormalige echtelijke woning. De man heeft met het vermogen dat hij uit de verdeling van de huwelijksgemeenschap heeft ontvangen een eigen woning gekocht. De man beschikt niet over noemenswaardig (overig) vermogen. Nu zijn woonlast zeer laag is heeft de man zelfs een grote(re) draagkracht. De vrouw heeft na het overlijden van haar moeder uit de nalatenschap een bedrag van € 109.577,- ontvangen. De man is van mening dat van de vrouw geveerd kan worden dat zij inteert op dat vermogen. Ten onrechte heeft de rechtbank echter overwogen dat de vrouw, gelet op haar hoge maandlasten, reeds inteert op haar vermogen en dat (verdere) intering niet van haar geveerd kan worden. De man kan zich daarin niet vinden. De man is van mening dat de vrouw haar hoge maandlast (onder meer veroorzaakt door een hoge woonlast) uit haar vrije ruimte dient te voldoen. Deze hoge maandlast kan niet (mede) als argument gelden voor ongewijzigde instandhouding van de destijds overeengekomen partneralimentatie. Met het uit de nalatenschap van de moeder verkregen bedrag van € 109.577,- is de vrouw in staat om met een bedrag van € 1.000,- per maand in te teren op haar vermogen. Daarmee kan de vrouw vanaf 1 augustus 2018 gedurende een periode van 85

maanden, dit is een periode zeven jaar, in haar huwelijksgelateerde behoefte voorzien. Er resteert dan een door de man te betalen partneralimentatie van € 300,- per maand.

5.3.2.

De vrouw heeft de stellingen van de man gemotiveerd weersproken. De vrouw kan zich vinden in de stelling van de man ter zake het uitgangspunt in de voormelde uitspraak van de Hoge Raad. De vrouw heeft in 2011 uit de verdeling van de huwelijksgemeenschap een bedrag ontvangen van € 43.279,59 en (pas) in 2015, na verkoop van de voormalige echtelijke woning, een bedrag van € 78.482,61. De vrouw heeft een relatief hoge woonlast omdat zij vanwege haar vermogen niet in aanmerking komt voor een sociale huurwoning. Ook komt zij niet in aanmerking voor toeslagen. De man heeft niet, althans onvoldoende onderbouwd waarom van de vrouw kan worden gevegd dat zij inteert op haar vermogen. Verder interen op haar vermogen dan de vrouw thans, gelet op haar hoge maandlasten, al doet, kan in ieder geval niet van de vrouw worden gevegd. De vrouw moet, kort samengevat, vermogen reserveren voor de situatie na 13 februari 2024, het moment waarop de maximale duur van de partneralimentatie is bereikt, in redelijkheid tot haar 87ste levensjaar. Daarvan uitgaande kan van de vrouw niet gevegd worden dat zijn reeds nu (verder) inteert op haar vermogen. De vrouw houdt behoefte aan de vastgestelde partneralimentatie, uiteraard vanaf 10 juli 2018 minus het bedrag van € 429,90 netto per maand dat de vrouw na pensioenverevning ontvangt.

5.3.3.

Het hof overweegt dat de Hoge Raad in de voormelde uitspraak van 12 december 2008 het navolgende heeft overwogen: "Voor het antwoord op de vraag of sprake is van behoefte bij degene die vaststelling van partneralimentatie verzoekt, is immers niet alleen diens inkomen maar ook diens vermogen van belang, zoals ook de financiële draagkracht van de alimentatieplichtige niet alleen door diens inkomen maar ook door diens vermogen wordt bepaald. Of van degene die vaststelling van een partneralimentatie verzoekt, kan worden gevegd dat hij inteert op zijn vermogen, hangt af van de omstandigheden van het geval". Het hof volgt de rechtbank niet in de algemene regel zoals door de rechtbank geformuleerd. Ter beantwoording van de vraag of van de vrouw verlangd kan worden dat zij inteert op haar vermogen dient het hof de omstandigheden van dit geval te beoordelen. Het hof is in deze zaak van oordeel dat van de vrouw gevegd kan worden om op haar vermogen in te teren.

Het hof constateert dat de door de man te betalen partneralimentatie is overeengekomen voor de duur van twaalf jaar, derhalve tot 13 februari 2024. Met ingang van 10 juli 2018 ontvangt de vrouw een bedrag van afgerond € 430,- netto per maand na pensioenverevning en met ingang van 1 april 2026 zal de vrouw, zoals zij onbetwist heeft gesteld, een eigen AOW-uitkering ontvangen. Uit de stukken en het verhandelde ter mondelinge behandeling is gebleken dat man na de verkoop van de voormalige echtelijke woning, ter beperking van zijn woonlast, een eigen woning heeft gekocht die hij grotendeels heeft gefinancierd met het geld dat hij uit de verdeling van de huwelijksgemeenschap heeft verkregen. De man heeft gesteld dat hij dientengevolge niet de beschikking heeft over noemenswaardig (overig) vermogen, hetgeen hij ook tijdens de mondelinge behandeling onweersproken heeft verklaard. De vrouw heeft, zoals zij onweersproken heeft gesteld, in 2011 een bedrag uit de verdeling van de huwelijksgemeenschap verkregen van € 43.279,59 en in 2015 na verkoop van de voormalige echtelijke woning een bedrag van € 78.482,62. Tussen partijen is niet in geschil dat de vrouw op dat vermogen in beginsel niet hoeft in te teren. Na het overlijden van de moeder van de vrouw heeft de vrouw in 2019 uit de nalatenschap een bedrag verkregen van € 109.577,-. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de bewindvoerder verklaard dat de vrouw na de echtscheiding bij haar moeder is gaan wonen zonder dat de vrouw, ook nadat de moeder op enig moment naar een verzorgingshuis is gegaan, enig bedrag ter zake huur aan de moeder heeft betaald. Die situatie heeft geduurd tot (grotweg) 2019. In die periode heeft de man de overeengekomen partneralimentatie betaald en is de vrouw deze blijven ontvangen. Voorts zijn de inkomsten van de vrouw vanaf 10 juli 2018 in verband met de pensioenverevning met € 430,- netto per maand toegenomen. Het hof leidt hieruit af dat de vrouw onder die omstandigheden haar vermogen over de jaren 2012 tot 2019 heeft kunnen laten toenemen. Gelet op de voorgaande feiten en omstandigheden in onderlinge samenhang bezien, is het hof van oordeel dat van de vrouw gevegd kan worden dat zij inteert op het uit de nalatenschap van haar moeder verkregen vermogen. Het hof kan de man volgen in zijn stelling dat van de vrouw in redelijkheid gevegd kan worden om in te teren op haar vermogen met een bedrag van € 1.000,- per maand, waarmee de vrouw gedurende een door de man gestelde en door de vrouw niet weersproken periode van zeven jaar in staat is om in haar huwelijksgelateerde behoefte te voorzien. Het hof volgt daarmee de man in de aangeboden partneralimentatie van € 300,- per maand. Gelet op voormelde omstandigheden en de belangen van de man en de vrouw afwegende, acht het hof het redelijk en billijk om de partneralimentatie van € 300,- per maand te doen ingaan op de datum van deze beschikking. Het hof overweegt dat voor de vrouw, ook met intering, voldoende vermogen resteert om eventuele toekomstige tegenslagen op te vangen.

5.4.

Partijen hebben tijdens de mondelinge behandeling verklaard dat de man de overeengekomen partneralimentatie tijdens de procedure in eerste aanleg en in hoger beroep heeft betaald, zodat van een eventuele terugbetaling geen sprake is.

5.5.

Het hof zal de proceskosten in beide instanties compenseren, in die zin dat iedere partij de eigen kosten draagt, nu partijen gewezen echtgenoten zijn en de procedure de bijdrage in het levensonderhoud van de vrouw betreft.

5.6.

Het voorgaande leidt tot de navolgende beslissing.

6. De beslissing

Het hof:

vernietigt de beschikking van de rechtbank Zeeland-West-Brabant (Middelburg) van 7 februari 2020,

en opnieuw beschikkende:

wijzigt de in het echtscheidingsconvenant d.d. 16 november 2011 door partijen overeengekomen partneralimentatie en

wijzigt in zoverre de beschikking van de rechtbank 's-Hertogenbosch van 20 januari 2012,

bepaalt dat de man aan de vrouw met ingang van datum van deze beschikking als bijdrage in het levensonderhoud van de vrouw dient te voldoen een bedrag van € 300,- per maand, de toekomstige termijnen telkens bij vooruitbetaling te voldoen;

verklaart deze beschikking tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

compenseert de kosten van het geding in beide instanties in die zin, dat elke partij de eigen kosten draagt;

wijst af het meer of anders verzochte.

Deze beschikking is gegeven door mrs. C.D.M. Lamers, C.A.R.M. van Leuven en H.A.M.W. Erven en is op 4 februari 2021 uitgesproken in het openbaar in tegenwoordigheid van de griffier.